

Ny Bokin'i Daniela - Isa Fito

Mpanjaka fito

Jeff Pippenger

2023-12-02

Ny kotrokorana fito dia maneho ny tantara nanomboka tamin'ny 1798 ka hatramin'ny 22 Oktobra 1844. Io tantara io dia nanehoana mialoha tamin'ireo mpanjaka fito farany tao amin'ny fanjakan'ny Joda, nanomboka tamin'i Manase tamin'ny 677 tal. J.K. ka hatramin'i Zedekia tamin'ny 586 tal. J.K.

Ao amin'ireo tsipika masina momba ny fanavaozana, ny iray amin'ireo toetran'ny fanomezam-pahefana ny anjely voalohany dia tandindona iray izay manondro zavatra maneran-tany. Tamin'ny 11 Aogositra 1840, dia nomena hery ny hafatry ny anjely voalohany, ary avy eo dia nentina tany amin'ny tobim-pitoriana rehetra eran'izao tontolo izao izany hafatra izany.

“Ny hetsika Adventa tamin'ny taona 1840–44 dia fanehoana be voninahitry ny herin'Andriamanitra; ny hafatry ny anjely voalohany dia nentina tany amin'ny toeram-piasan'ny misiona rehetra eran'izao tontolo izao.” The Great Controversy, 611.

Ara-paminaniana tamin'izany fotoana izany, ilay anjely ao amin'ny Apokalypsy folo dia nidina ka nametraka ny tongotra iray teo ambonin'ny tany ary ny iray hafa teo ambonin'ny ranomasina. Rahavavy White dia nanondro izany ho tandindon'ny fipariahan'ny hafatra maneran-tany.

Ny toerana ijoroan'ilay anjely, ka ny tongony iray eo ambonin'ny ranomasina ary ny iray eo ambonin'ny tany, dia manambara ny halehiben'ny fipariahan'ny fanambarana io hafatra io. Hiampita ny rano midadasika izy ka hotorina any amin'ny firenena hafa, eny, hatrany amin'izao tontolo rehetra izao. The Seventh-day Adventist Bible Commentary, boky faha-7, 971.

Ny fanambaran'i Kyrosy momba ilay didy voalohany dia didy navoaka ho an'izao tontolo izao manontolo.

Ary tamin'ny taona voalohany nanjakan'i Kyrosy, mpanjakan'i Persia, mba hahatanteraka ny tenin'i Jehovah tamin'ny vavan'i Jeremia, dia nampihetsi-po ny fanahin'i Kyrosy, mpanjakan'i Persia, Jehovah, ka nanao fanambarana eran'ny fanjakany rehetra izy sady nampanoratra izany koa hoe: Iza no lazain'i Kyrosy, mpanjakan'i Persia: Jehovah, Andriamanitra ny lanitra, no efa nanome ahy ny fanjakana rehetra ambonin'ny tany; ary Izy no nandidy ahy hanorina trano ho Azy any Jerosalema, izay any Joda. Iza aminareo rehetra no isan'ny olony? Homba azy anie Andriamaniny, ka aoka izy hiakatra any Jerosalema, izay any Joda, ka hanorina ny tranon'i Jehovah, Andriamanitra ny Isiraely; Izy no Andriamanitra, izay any Jerosalema. Ary na iza na iza sisa mitoetra any amin'izay toerana ivahinianany, dia aoka ny olona amin'izany toerana izany hanampy azy amin'ny volafotsy sy volamena sy fananana ary biby fiompy, ankoatra ny fanatitra an-tsitraro ho an'ny tranon'Andriamanitra izay any Jerosalema. Dia nitsangana ireo lohan'ny fianakavian'ny Joda sy Benjamina ary ny mpisorona sy ny Levita mbamin'izay

rehetra nampitsanganin'Andriamanitra ny fanahiny hiakatra hanorina ny tranon'i Jehovah izay any Jerosalema. Ezra 1:1–4.

Tahaka ny nitondrana ny anjely voalohany ho any amin'ny tobin'asa misionera rehetra eran'izao tontolo izao tamin'ny 11 Aogositra 1840, dia milaza ny tenany ho mpanjakan'“ny fanjakana rehetra etỳ ambonin'ny tany” i Kyrosy, raha manambara ny didy voalohany izy. Ny fidinan'ily anjelin'ny Apokalypsy toko faha-10, ilay anjely izay lazain-dRahavavy White fa “tsy latsa-danja noho Jesosy Kristy ihany,” dia manana ireo toetra ara-paminaniana mitovy amin'ily anjely mahery ao amin'ny Apokalypsy toko faha-18. Rahavavy White dia manondro fa ny tanjon'ily anjely voalohany dia mitovy amin'ny tanjon'ily anjely ao amin'ny Apokalypsy toko faha-18.

“I Jesosy dia naniraka anjely mahery iray hidina sy hampitandrina ny mponina ambonin'ny tany mba hiomana amin'ny fisehoany fanindroany. Raha niala teo anatrehan'i Jesosy tany an-danitra ilay anjely, dia nisy fahazavana mamirapiratra sy be voninahitra indrindra nandeha teo alohany. Nolazaina tamiko fa ny iraka nampanaovina azy dia ny hanazava ny tany amin'ny voninahiny sy hampitandrina ny olombelona ny amin'ny fahatezeran'Andriamanitra ho avy.” Early Writings, 245.

Ny fanomezam-pahefana ny anjely voalohany dia tandindona manasongadina singa maneran-tany. Ny hafatra voalohany tamin'ny andron'i Kristy dia nomen-kery tamin'ny batisan'i Kristy. Ny Soratra Masina dia manambara fa nivoaka nankany an-efitra ny Isiraely rehetra mba hihaino ny hafatr'i Jaona.

Dia nankeo aminy Jerosalema sy Jodia rehetra ary ny tany rehetra manodidina an'i Jordana; ary nataony batisa tao Jordana izy ireo, raha niaiky ny fahotany. Matio 3:5, 6

Ny fanompoan'i Kristy dia nifantoka tamin'ny Isiraely fahiny, ary amin'izany hevitra ara-paminaniana izany dia voasarika ho eo Jordana, ilay toerana nanaovana batisa an'i Kristy, izao tontolo izao manontolo. Kanefa ny fombam-pivavahana amin'ny batisa, sy izay nasehony tamin'ny nanaovana batisa an'i Kristy, dia natolotra ho an'izao tontolo izao manontolo.

Ny anarana hoe Jehoiakima dia midika hoe: “Andriamanitra no hitsangana”; ary tamin'ny batisan'i Kristy, raha nampiakarin'i Jaona avy tao anaty rano Kristy, ny tandindon'ny “fitsanganana” avy ao amin'ny fasana anaty rano dia tonga singa iray tao anatin'izany fanomezam-pahefana izany. Ao amin'ireo andininy efatra voalohany ao amin'ny Ezra izay efa notanisaintsika, ny andininy fahadimy dia manondro ny valin-tenin'ireo izay nandre ny didy tamin'ireto teny ireto: “Dia nitsangana ny lohan'ny mpianakavin'i Joda sy Benjamina, ary ny mpisorona sy ny Levita mbamin'izay rehetra natsangan'Andriamanitra ny fanahiny, mba hiakatra hanorina ny tranon'i Jehovah izay any Jerosalema.” Rehefa omena hery ny hafatra voalohany, dia misy fitsanganana, araka izay asehon'ny anaran'i Jehoiakima.

Tamin'ny 11 Septambra 2001, ny hafatra voalohan'ily hetsika mahery an'ny anjely fahatelo dia nomen-kery, araka ny tandindon'ny fanomezana hery ny hafatra voalohan'ily hetsika mahery an'ny anjely voalohany. Sister White dia maneho hevitra momba ny fandravana ny Twin Towers tamin'io daty io.

“Ankehitriny va no tonga ilay teny izay nambarako fa hovohizin’ny onjan-dranomasina goavana i New York? Tsy mbola nilaza izany mihitsy aho. Efa nilaza aho fa, raha nijery ireo trano lehibe natsangana tany aho, rihana mifandimby miakatra, dia hoy aho: ‘Endrey ny zava-miseho mahatsiravina izay hitranga rehefa hitsangana ny Tompo hampihorohoro indrindra ny tany! Amin’izay dia ho tanteraka ny tenin’ny Apokalypsy 18:1–3.’ Ny toko fahavalo ambin’ny folo manontolon’ny Apokalypsy dia fampitandremana ny amin’izay ho avy eto ambonin’ny tany. Fa tsy manana fahazavana manokana aho momba izay hanjo an’i New York, afa-tsy izao ihany no fantatro: indray andro any, ireo trano lehibe any dia harodana amin’ny fihodinana sy fanonganam-pahefan’Andriamanitra. Avy amin’ny fahazavana nomena ahy no ahafantarako fa misy fandranganana eo amin’izao tontolo izao. Teny iray avy amin’ny Tompo, fikasihan’ny heriny mahery iray monja, dia hirodana ireo rafitra goavana ireo. Hisy zava-miseho hitranga, izay tsy takatry ny saintsika ny mahatahotra azy.” Review and Herald, 5 Jolay 1906.

Tamin’ny fanomezam-pahefana ny hafatra voalohany teo amin’ny tantaran’ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo, dia “nitsangana” ny Tompo mba “hampihorohoro mafy ny tany”. Ny anaran’i Jehoiakima dia tandindon’ny fanomezam-pahefana ny hafatra voalohany. Tamin’ny 11 Aogositra 1840, ny Tompo dia nitsangana niala teo amin’ny seza fiandrianany, nidina teto an-tany, ary nijoro teo ambonin’ny tany maina sy ny ranomasina. Tamin’ny didy voalohan’i Kyrosy dia nitsangana ny mahatoky. I Jehoiakima dia tandindon’ny fahatongavan’ny anjely voalohany tsy fotsiny, fa maneho koa ny fanomezam-pahefana ny anjely voalohany.

Joiakima dia maneho ny voalohany amin’ireo mpanjaka telo farany, nefa koa maneho ny fahadimin’ireo mpanjaka fito izay mitondra mankany amin’ny fandravana an’i Jerosalema. Tena manan-danja tokoa ny anaran’ireo mpanjaka fito ireo. Ireo mpanjaka fito ireo dia i Manase, Amona, Josia, Joahaza, Joiakima, Joiakina ary Zedekia.

Amin’ny tantaran’ny Millerita, Manase dia maneho ny fotoan’ny farany, tamin’ny 1798. Ny dikan’ny hoe Manase dia “mampanadino”, ary tamin’ny 1798 no nanadinoana ilay vehivavin-dratsin’i Tyro nandritra ny fitopolo taona. Manase dia iray tamin’ireo mpanjaka ratsy indrindra, ary manana toetra ara-paminaniana izay tokony hodinihina.

Ny mpanjaka fito farany tao Joda dia maneho ny tantaran’ireo kotroka fito hatramin’ny 1798 ka hatramin’ny 22 Oktobra 1844. Manase no voalohany tamin’ireo mpanjaka fito, ary amin’ny maha-mpanjaka voalohany amin’ny fito azy dia tandindon’i Zedekia, ilay farany amin’ireo mpanjaka fito, izy. Jesosy dia mampifandray mandrakariva ny farany amin’ny fiandohana. Zedekia, ilay mpanjaka farany amin’ireo fito, dia nentina ho amin’ny fanandevozana tamin’ny fahababoana babyloniana. Ilay mpanjaka voalohany amin’ireo mpanjaka fito farany koa dia nentina ho amin’ny fahababoana babyloniana, ka tandindon’ny fitondrana ilay mpanjaka farany ho amin’ny fahababoana babyloniana izany.

Dia niteny tamin’i Manase sy ny olony ny Tompo; nefa tsy nety nihaino izy. Koa nentin’ny Tompo hamely azy ireo ny komandin’ny tafiky ny mpanjakan’i Asyria, izay nisambotra an’i Manase teo amin’ny tsilo, namatotra azy tamin’ny gadra vy, ary nitondra azy ho any Babylona. Ary raha tao anatin’ny fahoriana izy, dia nifona tamin’i Jehovah Andriamaniny ka nanetry tena

indrindra teo anatrehan'Andriamanitry ny razany, ary nivavaka taminy; dia nanaiky ny fifonany Izy ka nihaino ny fitalahoany, ary nampody azy indray ho any Jerosalema, ho amin'ny fanjakany. Tamin'izany no nahafantaran'i Manase fa Jehovah no Andriamanitra. 2 Tantara 33:10–13.

Ang nahitabo ni Manases sa pag-ila nga ang Ginoo mao ang Dios, natuman pinaagi sa pagkuha kaniya gikan sa iyang gingharian, ug unya sa pagpahiuli kaniya ngadto sa iyang gingharian. Si Nabucodonosor, sama kang Manases, miila sa Ginoo sa dihang gikuha siya gikan sa iyang gingharian ug human niana gipahiuli.

Ary tamin'ny faran'ireo andro ireo dia izaho Nebokadnezzara nanopy ny masoko ho amin'ny lanitra, ka niverina tamiko ny fahalalako; ary nisaotra ny Avo Indrindra aho, eny, nidera sy nanome voninahitra Ilay velona mandrakizay, izay fanapahany dia fanapahana mandrakizay, ary ny fanjakany dia hatramin'ny taranaka fara mandimby. Ary ny mponina rehetra amin'ny tany dia heverina ho tsinontsinona; ary manao araka izay sitrapony Izy eo amin'ny tafiky ny lanitra sy eo amin'ny mponina amin'ny tany; ary tsy misy mahatazona ny tanany, na mahazo manao aminy hoe: Inona no ataonao? Tamin'izany andro izany indrindra dia niverina tamiko ny saiko; ary noho ny voninahitry ny fanjakako dia niverina tamiko ny hajako sy ny famirapiratako; ary ny mpanolo-tsaiko sy ny lehibeko nitady ahy; ka naorina indray tao amin'ny fanjakako aho, ary nisy fiandrianana lehibe indrindra koa nampitomboina tamiko. Koa ankehitriny izaho Nebokadnezzara dia midera sy manandratra ary manome voninahitra ny Mpanjakan'ny lanitra, Izay marina avokoa ny asany rehetra, ary rariny ny lalany; ary izay mandeha amin'ny fireharehana dia hainy haetry. Daniela 4:34–37.

Ny fanandraman'i Manase dia tanteraka tamin'i Nebokadnezzara. Manase dia maneho ny “fotoanan'ny farany” eo amin'ny tantaran'ireo mpanjaka telo farany tao Joda, sy ny fahatongavan'ny faminaniana momba ny fahababoana fito-polo taona. Nebokadnezzara dia maneho ny “fotoanan'ny farany” eo amin'ny tantaran'ireo didy telo, tahaka ny naha “fotoanan'ny farany” an'i 1798 teo amin'ny tantaran'ireo kotro-baratra fito. Ao amin'ireo andininy vao notononina dia niverina taminy ny fahatakarana'i Nebokadnezzara tamin'ny “faran'ny andro.” Ny “faran'ny andro” dia resahina koa ao amin'ny Daniela toko faharoa ambin'ny folo.

Fa mandehana amin'ny lalanao ianao mandra-pahatongan'ny farany; fa hitsahatra ianao, ary hijoro amin'ny anjaranao amin'ny faran'ny andro. Daniela 12:13.

Ny “faran'ny andro” ao amin'ny Daniela toko faharoa ambin'ny folo dia ny “fotoanan'ny farany”, satria nilazana Daniela mba handeha “mandra-pahatongan'ny farany.” Amin'izany fotoana izany dia “hitsangana amin'ny anjarany” Daniela. Ny hoe “hitsangana amin'ny anjarany” dia midika hoe hanatanteraka ny tanjony, izay nataon'i Daniela rehefa nesorina ny tombo-kasen'ny bokiny tamin'ny faran'ny andro, dia ilay “fotoanan'ny farany.” Amin'izany fotoana izany dia hisy “fitomboan'ny fahalalana” izay ho azon'ny hendry. Tamin'ny faran'ny andron'i Nebokadnezzara dia niverina taminy ny “fahazoany tsara.”

“Rehefa omen'Andriamanitra asa manokana hotanterahin'ny olona iray, dia tsy maintsy mijoro amin'ny anjara sy ny toerany izy tahaka an'i Daniela, vonona hamaly ny antson'Andriamanitra, vonona hanatanteraka ny fikasany.” Manuscript Releases, boky faha-6,

Manase dia maneho ny “fotoanan’ny farany” ao amin’ny tantaran’ireo mpanjaka telo farany tamin’ny Joda, ary Nebokadnezzara dia maneho ny “fotoanan’ny farany” ao amin’ireo didy telo. Manase dia narahin’i Amona zanany lahy.

Amon dia midika hoe “fanazarana” ary maneho ny vanim-potoana izay nisy “fitomboan’ny fahalalana” izay nampiofana ny “hendry” tao amin’ily hafatra izay novahana tamin’ny toambo-kasenay. Amon dia narahin’i Josia avy eo, ily hany mpanjaka amin’izy fito izay manana tantara ara-paminaniana somary tsara, na dia saro-bahana aza.

Josia dia midika hoe “ny fanorenan’Andriamanitra”, ary maneho ny fampiorenanana ireo fahamarinana izay efa nohosorana toambo-kase ka novahana tamin’ny “fotoan’ny farany”. Ny fitomboan’ny fahalalana izay nasehon’i Amona dia natambatr’i William Miller, tamin’ny alalan’ny fitarihan’i Gabriela sy ireo anjely masina hafa. Ny asan’i Miller dia asehon’ny anarana hoe Josia, satria izy no nanorina ny fototry ny hetsika. Mbola betsaka kokoa ny azo amaritana an’i Josia, nefa hiroso amin’ny zanany, dia Jehoahaza, isika.

Jehoahaza dia telo amby roa-polo taona fony izy vao nanjaka; ary telo volana no nanjakany tany Jerosalema. Ary ny anaran-dreniny dia Hamotala, zanakavavin’i Jeremia avy any Libna. Ary nanao izay ratsy teo imason’i Jehovah izy, araka izay rehetra nataon’ny razany. Ary Farao-Neko dia namatotra azy tao Ribla, tany amin’ny tanin’i Hamata, mba tsy hanjakany tany Jerosalema; ary nampandoaviny hetra ny tany, dia talenta volafotsy zato sy talenta volamena iray. Ary Farao-Neko dia nanao an’i Eliakima, zanak’i Josia, ho mpanjaka solon’i Josia rainy, ka novany hoe Joiakima ny anarany; ary nalainy Jehoahaza; dia tonga tany Egipta izy ka maty tany. 2 Mpanjaka 23:31–34.

Jehoahaza dia midika hoe “Jehovah no nisambotra”, ary nosamborin’i Farao Neko izy. Jehoahaza, zanak’i Josia, dia nosamborin’i Farao Neko ka nosoloina an’i Eliakima rahalahiny, izay midika hoe “Andriamanitry ny fananganana”. Avy eo dia novan’i Farao Neko ho Joiakima ny anaran’i Eliakima, izay midika hoe “Andriamanitra hitsangana”. Ny fanovana anarana dia tandindon’ny fifandraisana amin’ny fanekena, ary amin’ny fanomezam-pahefana ny hafatra voalohany dia miditra amin’ny fanekena amin’ny vahoaka iray Andriamanitra, sady mandalo miaraka amin’izay koa ny vahoaka teo aloha izay tao amin’ny fanekena.

Tamin’ny 11 Aogositra 1840, ny Fanjakana Ottomanina, izay nasehon’ireo rivotra efatra navotsotra nandritra ny telonjato iraika amby sivifolo taona sy dimy ambin’ny folo andro, dia noferana, na araka ny hevitr’i Jehoahaza, dia “nosamborina”. Tamin’izany fotoana izany koa dia natao mpanjaka i Eliakima ary novana ho Jehoiakima ny anarany, izay midika hoe “Andriamanitra hitsangana”. Jehoiakima dia narahin’i Jehoiakina zanany, izay manana anarana telo ao amin’ny Soratra Masina.

Ny anarana hoe Jehoiakina dia midika hoe “ny Tompo no hanorina sy hampiorina.” Izy no zanak’i Joiakima, ary izy no manamarika ny fahatongavan’ily anjely faharoa tamin’ny lohataonan’ny taona 1844, satria Andriamanitra no “nanorina sy nampiorina” ily tandroka protestanta vaovao sy marina. Ny hafatry ny anjely faharoa dia nohamafisin’ny hafatry ny Antso An-tampon’Alina, ary

Jeconia sy Conia dia midika hoe “Andriamanitra no hampiorina.” Ireo anarana telo ireo, samy mitovy hevitra avokoa, dia maneho ny firaisan’ny Antso An-tampon’Alina amin’ny hafatry ny anjely faharoa. Ao amin’ny fandatsahana farany ny Fanahy Masina mandritra ny Antso Mahery no amehazana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo. Ny famehezana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo dia naseho mialoha tamin’ny alalan’ny Antso An-tampon’Alina tao amin’ny hetsika Millerita, ary Jehoiakina, izay antsoina koa hoe Jeconia sy Conia, dia tandindon’ny famehezana tombo-kase.

“Velona Aho, hoy ny Tompo, na dia i Konia zanak’i Joiakima mpanjakan’ny Joda aza no peratra fanombohana eo amin’ny tanako ankavanana, dia mbola hotsoahiko hiala eo ihany ianao; ary hatolotro eo an-tànan’izay mitady ny ainao ianao, sy eo an-tànan’izay atahoranao tarehy, dia eo an-tànan’i Nebokadrezara, mpanjakan’i Babylona, sy eo an-tànan’ny Kaldeana. Ary horohiko hiala ianao mbamin’ny reninao izay niteraka anao ho any an-tany hafa, izay tsy nahaterahanareo; ary any no hahafatesanareo. Fa ny tany izay irin’izy ireo hiverenana, dia tsy hiverenany any. Moa va ity lehilahy Konia ity dia sampy tsinontsinona sy vaky? moa va izy fanaka tsy ankasitrahana? nahoana no noroahina izy sy ny taranany ka natsipy ho any amin’ny tany tsy fantany? Ry tany ô, tany ô, tany ô, mihainoa ny tenin’i Jehovah.” Jeremia 22:24–29.

I Jehoiakina, Jeconia ary Conia dia maneho ny fotoanan’ny fanisiana tombo-kase, rehefa ampiarahana amin’ny hafatry ny Antso amin’ny Mamatonalina ny hafatry ny anjely faharoa. Izy no maneho ny fotoanan’ny fanisiana tombo-kase ny adala. Ilay mpanjaka ratsy fanahy dia maneho ireo izay virijina adala Laodiseana ka amin’ny fotoanan’ny fanisiana tombo-kase dia voatendry handray ny mariky ny bibidia, satria avoaka hiala mandrakizay avy amin’ny vavan’ny Tompo izy ireo.

Ny peratra fanombohan’Andriamanitra eo amin’ny tanany ankavanana dia tombo-kaseny, ary ireo izay aloan’ny vavan’ny Tompo mandritra ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina dia ampitahaina amin’i Zerobabela, ilay lehilahy izay nitana teo an-tanany ny firaka fandrefesana an’ireo “impito”.

Mitenena amin’i Zerobabela, governoran’i Joda, hoe: Hozongozoniko ny lanitra sy ny tany; ary horavako ny seza fiandrianan’ny fanjakana, ary holevoniko ny herin’ny fanjakan’ny jentilisa; ary horavako ny kalesy mbamin’izay mitaingina azy; ary hianjera ny soavaly sy ny mpitaingina azy, samy ho lavon’ny sabatry ny rahalahiny avy. Amin’izany andro izany, hoy Jehovah, Tompon’ny maro, no hakako anao, ry Zerobabela mpanompoko, zanak’i Sealtiel, hoy Jehovah, ka hataoko ho tahaka ny peratra fanombohana ianao; fa efa nifidy anao Aho, hoy Jehovah, Tompon’ny maro. Hagay 2:21–23.

Ny “vato mahasolafaka” izay atao hoe “impito” no “pilao” eo an-tànan’i Zerobabela, ary izy no aseho ho ilay “peratra fanombohan-kase” izay ampiasain’Andriamanitra hanombohana-kase ny iray hetsy sy efatra arivo sy efatra alina. Ilay peratra fanombohan-kase, na ilay “famantarana”, dia apetraka amin’ireo izay “misento sy mitaraina” noho ny fahavetavetana atao ao Jerosalema. Ny fisentoana sy ny fitarainana no mampahafantatra ny fanandraman’ireo voaisy tombo-kase, ary ny fametrahana ny famantarana sy ny fitarainana no tandindon’ny valiny anaty ataon’izy ireo manoloana ny fanasitranana avy amin’ilay “impito”. Izany dia fiaikena ny fahotany sy ny

fahotan-drainy. Izany no fanekena fa tsy niara-nandeha tamin'Andriamanitra izy ireo ary Andriamanitra koa tsy niara-nandeha taminy hatramin'ny fahadisoam-panantenana tamin'ny 18 Jolay 2020. Izany no fitsapana izay tsy nahomby tamin'ny 1863, nandritra ilay vanim-potoana izay nifindran'i Filadelfia ho amin'i Laodikia. Izany no tandindon'ilay vanim-potoana izay anorenana mandrakizay ireo izay asehon'i Konia ho virjiny adala Laodikeana, ary ireo izay asehon'i Zerobabela ho virjiny hendry Filadelfiana.

I Jehoichin dia narahin'i Zedekiah, izay farany tamin'ireo mpanjaka fito. Tahaka ny nanehoan'i Manase ny taona 1798 sy ny “fotoan'ny farany”, dia tsy maintsy maneho ny 22 Oktobra 1844 i Zedekiah, rehefa “hiteny, fa tsy handainga” ny fahitana. Anarana voaforon'ny fitambaran-teny hebreo roa ny hoe Zedekiah. Ny teny iray dia “Jehovah”, ary ampifandraisina amin'ilay teny adika ao amin'ny Daniela toko faha-valo andininy faha-efatra ambin'ny folo hoe “voadio”. Ny dikan'i Zedekiah dia ny fanadiovana ny tempolin'Andriamanitra, izay nanomboka tamin'ny 22 Oktobra 1844.

Ny mpanjaka fito farany tao Joda dia maneho ny tantara mivoatra hatramin'ny 1798 ka hatramin'ny 22 Oktobra 1844. Joiakima no tandindon'ny 11 Aogositra 1840, izay kosa maneho ny 11 Septambra 2001. Izy dia tandindon'ny fanomezam-pahefana ny hafatry ny anjely voalohany, ary ampidirina ao amin'ny andininy voalohany amin'ny Daniela toko voalohany izy. Araka izany, ny sehatra sy ny tontolon-kevitra ny Daniela toko voalohany dia ny fanomezam-pahefana ny hafatry ny anjely voalohany, araka ny aseho ao amin'ny Apokalypsy toko fahafolo. Ao amin'ny Apokalypsy toko fahafolo dia nidina i Kristy nitondra boky kely teny an-tanany, izay nasaina nohanin'i Jaona. Izany no antony mahatonga ny fitsapana voalohany ao amin'ny bokin'i Daniela hifandray amin'ny fihinanana.

Hotohizintsika ao amin'ny lahatsoratra manaraka ireo lohahevitra ireo.

Ary hoy izy tamiko hoe: Ry zanak'olona, ampandehano hihinana ny kibonao, ary fenoy ity horonam-boky omeko anao ity ny tsinainao. Dia nohaniko izany; ary tao am-bavako izany dia mamamy tahaka ny tantely. Ezekiela 3:3.